

A DE VOCIS AMPVTATIONE, QVAM GRÆCI
PHONES APOCOPE VOCANT. CAP: VI.

Ocis amputatio fiet ex clamore nimio, aut frigore, aut ardore, siue ustura faucibus asperatis, uel etiam tumore nimio. Fit autem obtusio sonitus emissus per spiritum vocis, atque hirta, uel aspirationis tractu grauata locutio. Recentideniq; passioni, atq; eius initio conuenit adhibita requies cum abstinentia cibi, & spongiarum cum aqua frigida expressarum admotio guttulis per ambitum faucium, quem anthereona vocant. Ac si passio uehementescere coepit, ut maiora depositat adiutoria, adhibenda phlebotomia. Tunc sorbillibus cibis nutriendi, adhibitis etiam gargarismis ex oleo dulci atque calido, siue calida ex oleo uel aqua mulsa, aut decoctione uuarum, cantabili, sicuum pinguium, palmularum, glycyrrhizæ, necnon etiam succo alicæ, uel ptisana, ut ex eorum uaporatione, siue exhalatione accensum spiritum rapiant ægrotantes. Tunc etiam spongiarum adhibenda uaporatio, atque usus electariorum ex mel le decocto, & nucleis, & lini semine, & ouorum uitellis, & draganto ex mulso & uino præmollito. Dehinc sorbilli ex amygdalæ medicamine utendum. In declinatione uero lauacro atq; uario cibo, & uino, deambulatione, uel gestatione. Ac si querela tardauerit ægrotantium, erit in lenimento adhibenda drimyphagia, dropacismus, defricatio. Tunc etiam uomitus ex radicibus, atq; uaria gestatione, & uocis exercitatione, quod Græci anaphonesin vocant, adhibito preceptore, sicuti iamdudum docuimus, temporum ordine seruato. Adhibenda etiam arteriaca medicamina, quæ partes in passione constitutas exerceant, a Græcis amyctica appellata. Quorum compositionem libris Medicaminum conscriptam dedimus.

B DE INF LU X I O N E, QVAM GRÆCI C ATAR
RHON VOCANT. CAP: VII.

Iet influxio nunc ad nares, quæ appellatur coryza; nunc ad fauces, quæ appellatur branchos: nunc ad thoracem uel pulmonem, quæ appellatur ptysis. Sequitur autem eos qui coryza uexit, grauedo narium & frontis, constrictio fluorum oris tenuissimi primo, tunc crassi atq; uiridis, sternutatio iugis, cum la chrymatione oculorum, acrioris qualitatæ uel mordentis. Ali quando etiam tussicula impar atq; obtusa apprehensio. Item consensus sessiosis oculorum, cum capit is atq; uultus inflatione. Eos autem qui faecium influxione uexantur, siue quod Græci branchos, quam nos raucitatem uomamus, sequitur pruritus quidam secundū fauces, atq; titillatus, vox obtusa & grauis, & impedita locutio, ut se prefocari sentiant ægrotantes. Aliquando etiam tussicula, & transuoratio difficultis, ac si ad pulmones fuerit facta defluxio, thoracis grauedo sequetur, & tussicula uehemæs, cum sputis spumosis atq; crassioribus, sum faniolis, attestante difficultate spiritus, quam Græci dyspnœan uomant. Ali quando etiam febricula, quæ noctis initio sumat exordium, cum uocis obtusio ne, & uomitu cibi. Sed haec passio à peripleumonia discernitur. Siquidē sit una ex cardis passionibus, & neque celeri atq; acuta febricula corpus afficiat. Item discernitur à reumatismo thoracis, siue influxione, quod cæteris communibus signis sequentibus dolor etiam inesse uideatur in ea parte thoracis quæ pati perspitur.

E citur.

guvus amonosu.

αναφώνησις.

Medicamina

ἀρτηριακά.

αυτισμός.

Libri medica-

minum Cælij.

λαταρίζοντος.

Noxionis.

πτυσία.

Citetur. Sunt autem antecedentes, ex quibus influxiones supradictæ nascuntur, ut sæpe probatur perfricatio profunda, uel extensio uomitus. Veterum igitur methodicorum alij strictroram hanc passionem uocauerūt, uelut expressis humo-ribus atque coactis, in alia uenire loca eam fieri afferentes: Alij solutionem, ut

Theſſalus. Theſſalus manifestat, atque eius decessores, ut Themison. Mnaseas uero &

Themison. Soranus, cuius etiam nos amamus iudicium, complexam inquiunt esse passio-

Mnaseas. nem, & nunc strictroram superante, nunc solutione: Etenim constrictio atque do-

Soranus. Ior accidentia sunt strictræ, quæ Græci symptomata uocant. Multorum uero

συμπτωματα. liquidorum egestio solutionis est signum. Quapropter obtinente strictroram uenit & grotos iacere loco lucido mediocriter, atque calido, adhibita abstinentia usque ad tertium diem, quem Græci diatriton uocant, cum requie corporis atqz animi, appositis lanis lippidis ac mollibus, oleo dulci atque calido prætinctis, colla circundantes & thoracem. Tunc oris collutio adhibenda, siue fotus ex aqua calida. In ipsa autem diatritio perungi & grotantes oleo calido atque dulci, fouenda facies ex aqua calida. Cibus dandus sorbilis ex alica uel farre, oleo & anetho, uel paruo fale confecto, uel ex melle, aut alica ex mulso confecta sorbilis transuoratio non sine cautione atque conjectura utriusque passionis, ne alteram faciat superiorem. Ac si passio permanerit, alia die cataplasma la-

Electarium. xatiua adhibemus, hijs scilicet partibus quæ fuerint in querela. Tunc cucur-

bitam infigentes scarificabimus, ac deinde spongias uaporatæ loca relaxamus,

aut calid.s lanis contegemus narium partes. Tunc gargarismum dabimus cali-

dum mulsum, aut decoctione cantabri, & palmularum pinguisum, & noxarum,

& glycyrrhize, uel eius succo resoluto ex aliquo liquore laxatïo. Itē electarium.

Ddabimus ex lini seminibus & sesami frixi acetabulis singulis, & oui elixi uite-

lio, & nucleis numero uiginti, & amygdalis amaris expolitis decem ampli drach-

ma una, traganti drachma una, passo cretico demollito, & mellis decocti suffi-

cientis: quod medicamen in auellanæ modum sumptu sub lingua teneant & gro-

tantes: Tum defluens ac desiccatum sensim atque paulatim transuoret, uel mel

oleo concoctum. Multi autem sub fabam fractam, quod Græci etnos acto-

uocant, idē lingue suppositū ac defluens transuoretur, quo asperitas arteriæ li-

natur. Vel ex amilo, & ex menta, & amygdalis amaris confectum medica-

men, quod habeat palmularum dulcium contritarum drachmas octo, & nu-

cleorum drachmas quatuor, & amygdalæ purgatæ drachmas duas, glycyrrhizæ

succi obolum unum, hoc est, drachmæ partem sextam, draganti drachmam

unam, collectis omnibus atque infusis ex uino protropo. Ac si uenter officium

Vinum pro- non agnouerit, simplici uentris laxatiuo utendum: Et si fuerit caput grauatum,

adhibenda detonsio, appositis deinde laxatiuis medicamentibus. Tunc cibus

alternis diebus dandus. Cum autem passio mitescere coepit, danda olera, ut

malua, lapathum, atriplex, quam Græci andraphasin uocant, beta cum pisiæ

næ succo, uel alica, aut mulso, & pisces teneri, & uolantæ teneriora. Ipsiis etiam

locis apponenda cerotaria ex meliloto cōcocto confecta, uel malagmata simpli-

cia. Tunc lauacrum atqz uinum adhibendum. Ac si superans fuerit defluxio,

quæ Græci reumatismu uocant, simili abstinentia utendum est frequenter: Sed

frigido atque obscuro mediocriter loco & grotantes: acere tubem, & abstinen-

dos à potu, quo sitiendo siccantur. Cuius usus cum fuerit permisus, uel ons

collutio frigida ex aqua paulatim atque parua probatur. Tunc appositio spon-

giarum ex aqua frigida expressarum, uel pusca iisdem partibus quæ fluore ue-

xantur, hoc est thoraci atque gutturis summitati, quam Græci anthereona uo-

cant,

A cant, nos rumam, aut lanæ limpidae infusæ oleo uiridi conueniunt. Dehinc das bimus ore continenda, uel gargarizanda aquam frigidam, uel puscam, aut suc cum herbz calidaris, quam Græci helxinen uocant, aut plantaginis, quam idem arnoglossam uocant, aut uuam lupinam, quam strychnon nominant, aut intybi, aut endiuia decoctionem, aut burxi, aut rosarum. Item lenticulae, palmarum thebaicarum, lentisci uirgultis aut rubi, quam bathon appellant, sanguinis, uel in unum mixtis pro passionis magnitudine. Aliquando etiam dia moron, siue diafycamion, cuius nota compositio, atque Medicaminū libris tradita comprobatur, ex aliqua supradictorum liquore soluta. Tunc etiam epitemata cōstrictua adhibemus, ut est mel decoctū cum alumine schisto & quis ponderibus, uel aceto & aloë, aut ex palmulis, & malis cydonijs, & hijs similibus. Item cucurbitam constrictuam, & electaria, uel catapotia, ut est diacodium simplex, & uinum + sciuelliticum coctum, donec mellis habeat crassitudinem, solum uelcum melle admixto etiam cumino. Item creticum uinum, uel passum similiter decoctum, aut tyrrhenum, uel protropum, & omne quod adiuncta dulcedine constringit, ut arteriam leniat, atque desiccat humorem. Item mel admixto modico cumino concoctū, uel persicæ lachrymo, uel plantaginis arida contusæ, atque creta puluere, uel rosarum aridarum, & aluminis. Item trocisci medicaminis trigoni appellati. Tunc cibi ordinandi supradictis iamendum temporibus, sed constrictuæ qualitatis, ut est oryzæ, uel alica ex pusca, uel aqua frigida confecta, aut decoctio palmularum thebaicarum. Item oua hapala, uel pultes paruissimo atque uiridi oleo confectæ, oryzæ uel milio, auripu lentofrixo, aut alica, aut farre, aut ex amylo, uel ex gesasteros, & melle de cocto admixto quiddam supradictis, quo coagulentur, & uirtutem meden, dimaiorem sumant. Item thebanarum palmularum decoctarum admixtione in pulmentis uti possumus, uel ex aridis palmulis pane confecto, & oleo uiridi, atque rore syriaco, uel aceto, & galla. Ipsa quoque pulmenta, aut cibos aridos dare debemus. Tunc hapala oua, uel lac, decocta cum amylo ad modum cotylæ, uel duarum, quod est pondus unciarum decem uel uiginti. De hinc danda olera constringentia, ut intyba, plantago, cauliculi. Sed hæc omnia cocta, atque aceto condita. Tunc pisces durioris corporis, atque uolantia non pinguis, sed magis torrida, uel ex aceto & aqua cocta. Tunc declinante passione uinum dandum est asperoris naturæ. Dehinc adhibenda gestatio præfecto ore, quo spiratio nulla tangatur iniuria, dehinc lauacro utendum. Ac si passio tardauerit, superpositionibus ac lenimentis variata, erit in lenimento adhibenda deambulatio, & uocis exercitium mite. Tunc leuis unctio ac defricatio, & cibis ex media materia dandi, scilicet pro qualitate passionis solutione aut strictura obtinente, qui erunt quodam profectu augendi aut minuendi per regulam cycli, usque ad uolantum atque agrestium, & porcinæ carnis percoctam partem tertiam: Sicq; panem ante pulmenti oblationem, si obtinens fuerit fluor, cum aqua. Dabimus etiam uuarum fabrilium uel pensilium siccatarum acinos, uel intybi thrysus aceto præfectum, adhibito lauacro longo dierum interuallo, tum drimyphagia. Dandum etiam lasar cum aceto atque liquamine: ac dein delocis patientibus adhibendæ cucurbitæ recorporatiæ, quas Græci metasyn critics uocant, & maxime anthereon, hoc est thoraci, uel gutturis circulo, quem tam uocamus. Tunc resinæ cabialis, hoc est dicaminis illinimentum uel dropacis. Dehinc etiæ ex puluere nitreo lacera fricatio, quam Græci mixin appellant, uel sineg mata, quorum compositionem Responsionū tradidimus

*Alumen
exisop.
Alias, ethas
loo,
ardens.
Forte, squil
liticum.*

*Medicamen
trivorum.*

*Oua amaki.
**

B *adsp.* *uiginti.*
cocta admixto quiddam supradictis, quo coagulentur, & uirtutem meden, dimaiorem sumant. Item thebanarum palmularum decoctarum admixtione in pulmentis uti possumus, uel ex aridis palmulis pane confecto, & oleo uiridi, atque rore syriaco, uel aceto, & galla. Ipsa quoque pulmenta, aut cibos aridos dare debemus. Tunc hapala oua, uel lac, decocta cum amylo ad modum cotylæ, uel duarum, quod est pondus unciarum decem uel uiginti. De hinc danda olera constringentia, ut intyba, plantago, cauliculi. Sed hæc omnia cocta, atque aceto condita. Tunc pisces durioris corporis, atque uolantia non pinguis, sed magis torrida, uel ex aceto & aqua cocta. Tunc declinante passione uinum dandum est asperoris naturæ. Dehinc adhibenda gestatio præfecto ore, quo spiratio nulla tangatur iniuria, dehinc lauacro utendum. Ac si passio tardauerit, superpositionibus ac lenimentis variata, erit in lenimento adhibenda deambulatio, & uocis exercitium mite. Tunc leuis unctio ac defricatio, & cibis ex media materia dandi, scilicet pro qualitate passionis solutione aut strictura obtinente, qui erunt quodam profectu augendi aut minuendi per regulam cycli, usque ad uolantum atque agrestium, & porcinæ carnis percoctam partem tertiam: Sicq; panem ante pulmenti oblationem, si obtinens fuerit fluor, cum aqua. Dabimus etiam uuarum fabrilium uel pensilium siccatarum acinos, uel intybi thrysus aceto præfectum, adhibito lauacro longo dierum interuallo, tum drimyphagia. Dandum etiam lasar cum aceto atque liquamine: ac dein delocis patientibus adhibendæ cucurbitæ recorporatiæ, quas Græci metasyn critics uocant, & maxime anthereon, hoc est thoraci, uel gutturis circulo, quem tam uocamus. Tunc resinæ cabialis, hoc est dicaminis illinimentum uel dropacis. Dehinc etiæ ex puluere nitreo lacera fricatio, quam Græci mixin appellant, uel sineg mata, quorum compositionem Responsionū tradidimus

C libris, uel lemnida cumoleo, aut piretro cum pipere. Item unctiones ex syria, & opobalsamo, & laurino, atque irino oleo, & butyro, & pice liquida apponenda naribus, atque narium cauernis. Tunc etiam sinapismus, & gar grismata ex sinapi, uel aqua marina, aut decoctione thymi, origani, hysopii, glaucij, quod nos pulegium uocamus, & horum similibus. Dehinc mutatio locorum appetenda, & magis maritimorum, tum usus aquarum naturalium, ex quibus erit caput fouendum. Decesores uero medici, nondum Erasistratus. rigore methodico obtinente, in quibus est Erasistratus, secundo libro Salutem Asclepiades: riuum praeceptorum, & Asclepiades tertio Celerum passionum, item Themison. misson Salutari libro, atque primo Tardarum passionum, quas chronias appellant, meratum potum dari iusserunt. Ait enim Asclepiades duplicandam uel triplicandam quantitatem uini solita temperationis, adeo ut uni cyatho unum admisceri iusserit, quo uini & aquae quantitas coequetur. Sed hoc facit in tardante passione: Etenim recentem atque nouam curans, libris quos ad Geminum scripsit salutarium, uinum prohibendum tradidit. Erasistratus uero etiam pileum uini calidi infusione inflatum capitū imponendum iubet. Lateribus uero ac praecordijs lanas apponendas, uino atque oleo calido maderatas: Quorum primo neruorum uitiabilis est merata potio, atq; capitū faciens inflationem: Dehinc etiam abstinentis uino, uel soluta consuetudinis grauabilis atque noxius est usus pilei uino calido praefusi, uel lancea lateribus ac praecordijs circumposita ob dolorum uehementiam. Item Lusius secundo libro Tardarum passionū, cum de hijs quæ faucibus accidunt disputaret, hoc est de supradictis fluoribus, etiam aridam sicum torridam, atque uino infusam ante cibum dari iubet: Siquidem rudis atque noua difficultas sit digestionis. Sed hinc ait mixtum calidum sorbendum, hoc est, uinum cum aqua supradicta meratum. Idem admixtam sandaracham, quæ sit ex ovi albore cōspersa, in quantitate oboli unius igni imponendam iubet, uel radicem herbæ tunicularis, quam uehementer appellauit. Tunc per infundibulum ore rapere fumum adducto uento imperat agrotantes, cum sit capitū uehementer contraria supradictorum incensa fumatio. Generaliter autem, atque communi repulsione arguendos Erasistratum & Asclepiadem arbitramur, primo quod non uiderint pro passiōnis motu in curationibus urgentiora nimis præponenda. Themisonem uero & Thessalum, memorantes constrictiā curationē libro hæc * demetico atq; secundo Regulari, quem dieteticū uocant, culpados arbitramur, quod non uiderint aliquando stricturam fieri superiorum. Item plurima sulphurosa admiscenda quod satis sit probauerunt, & lanis quibus thorax circundatur aspergenda. Ordinantes etiam odoramenta yris illyricæ arida contusa, atque eius oleum. Item opobalsamum, & melantium linteolo ligatum naribus aiunt frequenter admouendum, & anisum, & cumīnum, & rutam, & antisflorum, uel distillationem amaracini olei, & samsucum, & styracem, uel ex eo oleum confectum, quod styracinum dicitur. Item hedicroum, uel murrā cum thure & sulphure, & radicibus sylphijs, quæ omnia caput implet, & propterea sunt euitanda magis accessionis tempore. In lenimento uero ratione recorporatiuæ uitutis, atque interiecto tempore per interualla adhibita poterunt iudicari.